

Socialinių emocinių kompetencijų stiprinimas migracijos ir integracijos procesuose

**ŽYDRĖ ARLAUSKAITĖ,
VILNIAUS ŽIRMŪNŲ
GIMNAZIJA,
PSICHOLOGĖ EKSPERTĖ**

Žodžiai

- Mokytojo darbo išskirtinumas.
- Mokytojo darbo iššūkiai.

Klausimas

Kokių žinių, gebėjimų ir savybių mokiniai turi įgyti mokykloje?

Šiandienos mokykla

Anksčiau sėkmingai dirbančia buvo laikoma ta mokykla, kuri suteikdavo savo mokiniams skaitymo, rašymo, matematikos ir gamtos mokslų žinias. Be abejo, jos skatino ir gerą istorijos, literatūros, menų, užsienio kalbų išmanymą.

**Šiuolaikinė mokykla kelia sau
kur kas aukštesnius tikslus**

Šiandienos mokykla

Suaugusieji turi vieną svarbų darbą – ugdyti vaikus, suteikti vaikams išsilavinimą ir gebėjimus, kad šie galėtų sėkmingai gyventi ir mokytis.

Mokytojo funkcijos

- Mokinių adaptacija.
- Mokinių asmenybės branda
- Žinios, motyvavimas.
- Vadovavimas.
- Mokinių darbo reguliavimas, vertinimas.
Objektyvumas.
-

Mokytojas paveikia:

- Mokinius.
- Tėvus, šeimas.
- Kolegas.
- Mokyklą.
- Visuomenę.

Mokytojas paveikia:

- Momentinis poveikis.
- Ilgalaikis poveikis.

Turim prisiminti

Tarpdisciplininis bendradarbiavimas

- Prasmė.
- Specialistai.
- Iššūkiai.
- Pliusai.
- Darbo pobūdis grupėje.

Socialiniai emociniai įgūdžiai

- Socialinių emocinių įgūdžių ugdymas - tai procesas, kurio metu vaikai ir suaugę ugdo/plėtoja pagrindinius socialinius emocinius įgūdžius, žinias ir nuostatas, kurios yra siejamos su tokiomis sritimis, kaip:
 - Savęs suvokimas
 - Atsakingas sprendimų priėmimas
 - Pozityvūs tarpusavio santykiai
 - Socialinis sąmoningumas
 - Savęs valdymas

Socialiniai emociniai įgūdžiai

Emocijų, galių ir sunkumų
atpažinimas ir įvertinimas

**Savęs
suvokimas**

Atsakingas, konstruktyvus
sprendimų priėmimas apie
asmenį ir socialinį elgesį

Emocijų ir
elgesio
valdymas

**Savęs
valdymas**

**Atsakingas
sprendimų
priėmimas**

**Socialiniai
emociniai
įgūdžiai**

Empatijos ir
supratimo rodymas
kitiems, rūpinimasis

**Socialinis
sąmoning
umas**

**Tarpusavio
santykiai**

Pozityvių santykių kūrimas,
darbas grupėje, efektyvus
konfliktų sprendimas

Vaikai elgiasi nesocialiai? Nes:

- Nėra pavyzdžio
- Nėra praktikos
- Norimam elgesiui pasireikšti sutrukdo emocijų raiška
- Neteisingai suvokia situaciją
- Neadekvati nuostata, nuomonė apie agresyvumą
- Agresyvumas ar kitoks antisocialus elgesys duoda naudos

Kaip skatinti socialinius emocinius įgūdžius?

- **Lavinti įgūdžius**
Įgūdžių mokymosi galimybė VISIEMS mokiniam
- **Kurti mokymosi aplinką**
Saugi, rūpestinga, gerai organizuota

Kam reikia socialinių emocinių įgūdžių?

Vaikai, kurie turi stiprius socialinius emocinius įgūdžius:

- Kuria sėkmingesnius tarpusavio santykius
- Labiau įsitraukę į mokymąsi
- Yra labiau motyvuoti mokytis
- Geriau elgiasi, geba atpažinti ir spręsti problemas
- Geba geriau atlikti užduotis ir gauna geresnius įvertinimus

1. Socialinio emocinio ugdymo įtaka mokymosi rezultatams ir sėkmei.

Sukuriamas ugdymo aplinka:

- saugi,
- gerai valdoma,
- grįsta rūpinimusi,
- skatinanti dalyvauti.

2. Socialinio emocinio ugdymo įtaka mokymosi rezultatams ir sėkmei.

Socialinių emocinių kompetencijų ugdymas:

- savimonė,
- savitvarda,
- socialinis sąmoningumas,
- bendravimo gebėjimai,
- atsakingas sprendimų priėmimas.

SEĮ ir akademiniai pasiekimai

Durlak, J.A., Weissberg, R.P., Taylor, R.D., & Dymnicki, A.B. meta-tyrimas (dalyvavo 5-18 m. vaikai, dalyvių skaičius – 288000)

- **23%** padidėjo socialiniai gebėjimai (savęs suvokimas, valdymas ir t.t.)
- **9%** pagerėjo nuostatos apie save, kitus ir mokyklą
- **9%** padidėjo socialiai tinkamas elgesys
- **9%** sumažėjo probleminis elgesys
- **10%** sumažėjo emocinė įtampa (nerimas, pyktis ir t.t.)
- **11%** pagerėjo akademiniai pasiekimai (pažymiai iš matematikos, literatūros)

SEĮ programų esmė

- Mažinti vaikų agresyvų elgesį
- Mokyti vaikus susitvarkyti su savo jausmais
- Atsispirti impulsyviai elgesiui
- Spręsti konfliktus, problemas
- Numatyti ir suprasti savo elgesio pasekmes
- Sėkmingiau įsisavinti akademines žinias

Norėdami gauti daugiau informacijos:

- Apie socialių emocinių įgūdžių programas:
<http://casel.org> (anglų k.)
- Apie *Antrą žingsnį*:
www.pvc.lt/second-step

Žydrė Arlauskaitė, psichologė ekspertė

VILNIAUS ŽIRMŪNŲ GIMNAZIJA,
ZYDREARL@GMAIL.COM